

6. KÜRSCHÁK JÓZSEF l. t.: „Észrevételek az általános eliminatio-elmélethez“.

7. MARIKOVSKY GYÖRGY részéről: „Újabb adatok a labirinth-reflexek tanához“, előterjeszti HÖGYES ENDRE r. t.

8. Az osztályelnök a jegyzőkönyv hitelesítésére HÖGYES ENDRE r. és KÜRSCHÁK JÓZSEF l. tagokat kéri föl.

NEGYEDIK AKADEMIAI ÜLÉS.

Első ö s s z e s ü l é s .

1903. január 26-án.

B. EÖTVÖS LORÁND akadémiai elnök úr elnöklete alatt jelen tak: gr. Kuun Géza másodelnök. — Beöthy Zsolt, Concha Győző, Csánki Dezső, Czobor Béla, Földes Béla, Fröhlich Izidor, Gyulai Pál, Hampel József, Hegedüs Sándor, Heinrich Gusztáv, Högyes Endre, König Gyula, Krenner József, Lengyel Béla, Pauer Imre, Pauler Gyula, Réthy Mór, Szinnyei József, Than Károly, Vécsey Tamás r. tt. — Acsády Ignác, Ballagi Aladár, Ballagi Géza, Borovszky Samu, Fayer László, Hoór Mór, Istvánffy Gyula, Kövesligethy Radó, Melich János, Mocsáry Sándor, Nagy Gyula, Ónody Adolf, Óváry Lipót, Petz Gedeon, Rados Gusztáv, Reiner János, Riedl Frigyes, Tagányi Károly, Thirring Gusztáv, Tötössy Béla l. tt. — Jegyző: Szily Kálmán, főtítkár.

9. Elnök úr a következő szavakkal nyitja meg az ülést:

Tisztelt Akadémia! Szerencsém van jelenteni, hogy a múlt összes ülésben nyert megbízatásunknak eleget téve, résztvettünk az ünnepélyen, melyet a kolozsvári tud. egyetem Bolyai János születésének századik évfordulója emlékére rendezett.

Az ünnepély előtti napon társaimmal: a főtítkár úrral, Réthy Mór rendes, Rados Gusztáv, Kürschák József és Tötössy Béla levelező tag urakkal Kolozsvárra utaztunk, hol az ünnepély rendezői szívélyes vendégszeretettel fogadtak bennünket.

Az ünnepély f. hó 15-én az egyetem központi épületének díszes aulájában folyt le. Az elnöklő rektor lendületes megnyitója és dr. Schlesinger Lajos úrnak, a matematika tanárának tudományos tartalomban gazdag és formájára nézve szép beszéde után, az Akadémia nevében én üdvözöltem az ünnepély rendezőit s az egybegyűlteket. Utánam, mint az Akadémia hozzájárulását az ünnepélyhez, a főtítkár úr hirdette ki a Bolyai-jutalom szabályzatát s ugyancsak ő adta át kiosztás végett Bolyai János Appendixének száz példányát abban a kiadásban, melyet Akadémiánk III. osztálya ez alkalomra készítettett. E jutalomdíj kihirdetése az, a mi jövő időkben is emlékezetessé fogja tenni ezt az ünnepnapot, megerősítvén századokon át a Bolyaiak emlékét, világszerte hirdetvén a dicsőséget, a mely a matematikai tudományok terén egyszer két nagy magyar tudósak is jutott.

Miután még a budapesti t. egyetemnek, a kir. Józsefműegyetemnek, a Matematikai és Fizikai Társulatnak, a bécsi katonai Műszaki Akadémiának és több más testületeknek jelenvolt képviselői mondtak üdvözlő beszédeket, Bolyai János szülőházához vonultunk, melyet a Kolozsvári tud. egyetem emléktáblával ékesített. E táblára mi is letettük koszorúnkat, arra kérvén a rendezőséget, hogy azt az ünnepély lefolyása után Bolyai János Marosvásárhelyt levő sírjára küldje el.

Mindezek után lakomára gyűltünk össze, a melyen a poharak csengése között lelkes felköszöntőkkel fűztük szorosabbra a barátság

kötélékét, a fővárostól távol velünk együtt a tudományt magyar nyelven művelő tudós társainkkal.

Örömmel jelenthetem, hogy azzal a tudattal térhettünk haza, hogy ott, a hol megjelentünk, az Akadémiának igaz barátjait találtuk, a kiknek közreműködésére tudományos munkánkban bizvást számíthatunk. — Az összes ülés elnök úr jelentését köszönettel örvedetes tudomásul veszi.

10. Főtitkár bejelenti KUNCZ IGNÁCZ I. tagnak f. hó 25-én és BERTRAND SÁNDOR k. tagnak m. évi december 9-én történt halálát. — Az összes ülés fájdalmas részvétellel tudomásul veszi a jelentést, s átteszi a II. osztályhoz határozathozatal végett.

11. Főolvasza a Képviselőház elnökének m. évi december hó 23-án kelt átíratát, melyben a Képviselőház hazafias örömmel üdvözlöi az Akadémiát az 1843/4-iki bűnügyi javaslatokra vonatkozó nagy mű elkészülte alkalmából — Örvedetes tudomásul vétetik.

12. A Vallás- és Közoktatásügyi miniszter úr az 1903-ik évi Wodianer-bizottságba Halász Ferencz és Kacskovics Mihály osztálytanácsos urakat küldi ki a miniszterium képviselőjére. — Tudomásul szolgál.

13. A Magyarországi Tanítók Orsz. Bizottsága Lakics Vendel és Trajtler Károly ig. tanító urakat küldi ki ugyane bizottságba — Tudomásul szolgál.

14. Az Orsz. M. Gazdasági Egyesület az 1903. évi Forster-bizottságba Kodolányi Antal urat küldi ki. — Tudomásul szolgál.

15. Az Orsz. Erdészeti Egyesület Bedő Albert alelnökét küldi ki ugyane bizottságba. — Tudomásul szolgál.

16. A londoni Royal Society, mint a szövetséges Akadémiák ez idő szerinti vezértestülete, kérdést intéz Akadémiánkhoz: hozzájárul-e ahhoz, hogy 1. a szövetségbe a most alakult British Academy bevétséssék; 2. hogy a szövetség legközelebbi ülése 1903. pünkösdi hetében tartassék. — Az Akadémia mind a két javaslathoz készséggel hozzájárul.

17. A matematikai és természettudományi bibliographia nemzetközi tanácsában, Heller Ágost r. t. halálával, Magyarország képviselőjének helye megüresedvén, a III. osztály a Vallás- és Közoktatási miniszteriumnak e helyre Rados Gusztáv I. t. kinevezését ajánlja. — Elfogadtatik.

18. A bécsi Alterthumsverein meghívja Akadémiánkat f. évi márczius 22–23-án tartandó jubiláris ünnepére. — Az Akadémia Károlyi Árpád és Thallóczy Lajos r. tagokat kéri föl képviselőjére.

19. Az I. osztály ajánlja, hogy az Akadémia a florenczi „Verein zur Erhaltung des kunsthistorischen Instituts“ pártolójaként évi tíz márka befizetését vállalja magára. — Elfogadtatik.

20. Olvassatik az 1902. január 27-iki összes ülésen hozott határozatnak megfelelően szövegezett Ügyrendi Szabályzat a Bolyai-jutalomra vonatkozólag. — Elfogadtatik s az Ügyrendbe iktatása elrendeltetik.

21. Bemutattatik az idei tagajánlásokra vonatkozó körlevél. — Tudomásul szolgál.

22. A múlt évi december 31-iki határidőre benyújtott pályamunkák (I. Akad. Ért. 157. füz. 44. I.) jelíges levelei, külön borítékokba pecsételve, letéttetnek a levéltárba.

23. Az I. osztály a Bródy-pályázathoz Beöthy Zsolt és Gyulai Pál r. tagokat küldte ki bírálókul. — Tudomásul szolgál.

24. Az I. osztály Thüry József úr részére személyes felolvassási engedélyt kér. — Megadtatik.

25. A II. osztály a Bródy-pályázathoz Kautz Gyula r. és Bal-